

FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation

Utdrag ur rapporten Tillståndet för livsmedel och jordbruk 2018 i kortet; Migration, jordbruk och landsbygdsutveckling –
The State of Food and Agriculture 2018 In Brief

©FAO/Simon Maina. Caption. Viet Nam. A girl working in a rice field in Viet Nam, where rice production and food security are threatened by rising sea levels and temperature increases linked to climate extremes.

Detta dokument publicerades ursprungligen på engelska av FN:s Livsmedels- och jordbruksorganisation. Dokumentet har översatts till svenska av Utrikesdepartementets språktjänst. Utrikesdepartementet ansvarar för kvaliteten på översättningen. I händelse av avvikelser gäller den engelska källtexten.

Huvudbudskap i 2018 års utgåva

- 1 Migration är, trots de utmaningar som den kan medföra, en grundläggande del av den ekonomiska, samhälleliga och mänskliga utvecklingen och ett sätt att minska ojämlikheter både inom och mellan länder.
- 2 Ett land kommer under sin utveckling att vid olika tidpunkter vara ett ursprungs-, transit- eller destinationsområde, och ibland en kombination av dessa tre, för internationell migration.
- 3 Sett ur ett globalt perspektiv är den internationella migrationen en betydligt mindre företeelse än den inhemska migrationen. Fler än 1 miljard människor i utvecklingsländerna har flyttat inom sitt land.
- 4 De internationella och inhemska migrationsflödena har delvis samma drivkrafter och de utgör ett integrerat system. I låginkomstländer är till exempel inhemska migranter fem gånger mer benägna att migrera internationellt än personer som inte har flyttat.
- 5 I utvecklingsregioner med höga urbaniseringsgrader utgör landsbygdsmigrationen i alla dess former minst 50 procent av alla inhemska förflyttningar. I Afrika söder om Sahara är andelen högre än 75 procent.
- 6 Migration från landsbygden kan vara ett medel för inkomstdiversifiering och även utgöra en mekanism för anpassning till miljörelaterade stressfaktorer som börjar verka långsamt, som allvarlig vattenbrist. Ofta är det dock inte ett alternativ för de fattigaste, som har det svårast att förflytta sig.
- 7 Landsbygdsområden tar emot stora antal tvångsförflyttade befolkningsgrupper under utdragna kriser, vilket leder till ytterligare utmaningar och potentiellt negativa effekter. Denna börda kan lindras med landsbygdsutvecklingspolicier som är inriktade på ekonomisk och

social integration av migranter, något som leder till resultat som gynnar både de tvångsflyttade och mottagarområdena.

8 I många utvecklade länder kan invandrare bidra till att avhjälpa arbetskraftsbrist inom jordbruksverksamheter med högt värde som är svåra att mekanisera, men integrationen kan innebära utmaningar både för invandrarna och mottagarländerna. Att genomföra och säkerställa efterlevnaden av regelverk och program för att skydda deras arbetstagarättigheter kan vara ett sätt att förbättra arbetsvillkoren.

9 Policyer för migration och för jordbruk och landsbygdsutveckling måste med nödvändighet vara samstämmiga för att säkerställa en säker, ordnad och reguljär migration. Målsättningen i policyerna bör inte vara att göra migrationsströmmarna mindre eller snabbare utan snarare att maximera de ekonomiska och sociala fördelarna och samtidigt minimera kostnaderna för migranterna och samhällena.

Policyprioriteringar som rör landsbygdsmigration skiljer sig åt beroende på landssituationer som utvecklas ständigt. De skiljer sig åt mellan länder i utdragna krissituationer, länder där ungdomssysselsättningen på landsbygden är en utmaning, länder i ekonomisk förändring och demografisk transition och utvecklade länder som är i behov av migrerande arbetstagare.

SAMMANFATTNING

MIGRATIONEN ÄR EN DEL AV SAMHÄLLSUTVECKLINGEN

Migrationen är en väsentlig del av mänsklighetens historia och går hand i hand med samhällsutvecklingen. Människors förflyttningar har alltid varit en del av den ekonomiska, samhälleliga och mänskliga utvecklingen. I takt med att samhällen genomgår omvandlingar kommer människorna oundvikligen att röra sig inom och mellan länder för att söka bättre möjligheter. Faktum är att migration erkänns i FN:s mål för hållbar utveckling som ett sätt att minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Den internationella migrationen är idag en mycket angelägen och uppmärksam fråga. Mellan 1990 och 2015 ökade antalet internationella migranter från 153 miljoner till 248 miljoner. Närmare 25 miljoner av dessa är flyktingar som har lämnat sina länder på grund av konflikter och kriser. Mot bakgrund av detta ser destinationsländer med höga inkomster allt oftare den internationella migrationen som en stor utmaning. För att sätta detta i sitt rätta

perspektiv bör det dock noteras att den internationella migrationen räknat som andel av världens befolkning endast ökade från 2,9 till 3,3 procent mellan 1990 och 2015. Denna migration sker dessutom i olika riktningar och inte endast från utvecklingsländer till utvecklade länder.

Baserat på data från 2015 har fler internationella migranter förflyttat sig mellan utvecklingsländer (38 procent av den totala mängden internationella migranter) än från ett utvecklingsland till ett utvecklat land (35 procent). I synnerhet utgör migrationen mellan regioner och delregioner ett centralt inslag i mönstren för den internationella migrationen.

Migrationen på delregionsnivå är i särskilt betydande i Västafrika och västra Asien, medan migration inom samma kontinent dominerar i södra Asien och mellersta Afrika. Mottagarländerna för de mest uppmärksammade migranterna, dvs. de internationella flyktingarna, är nästan uteslutande utvecklingsländer (85 procent av den totala mängden flyktingar).

[DIAGRAM BORTTAGET] **FIGURE 5**
INTERNATIONAL MIGRANTS BY ORIGIN AND DESTINATION – 1990, 1995, 2005, 2010 AND 2015

- se diagrammet i engelska versionen på sidan 10 under följande länk: SOFA – IN BRIEF : <http://www.fao.org/publications/sofa/en/>

LANDSBYGDSTMIGRATIONEN ÄR CENTRAL FÖR DEN EKONOMISKA OMVANDLINGEN

Migrationen från, till och mellan landsbygdsområden är en viktig del av både den internationella och den inhemska migrationen. Att arbetskraft omfördelas från mindre produktiva till mer produktiva ekonomiska sektorer är ett väsentligt inslag i den ekonomiska utvecklingen.

De omfattande inhemska migrationsflöden som beskrivs i denna rapport tyder på att omfördelningen av arbetskraft i många utvecklingsländer bidrar till ekonomisk omvandling och utveckling. Den inhemska migrationen kommer likväl att fortsätta att vara nära knuten till den internationella migrationen, eftersom potentiella migranter särskilt lockas av möjligheter i länder med högre inkomstnivåer och bättre övergripande utveckling.

[DIAGRAM BORTTAGET] **FIGURE 2**
A SCHEMATIC REPRESENTATION OF MIGRATION FLOWS CONSIDERED IN THIS REPORT

- se diagrammet i engelska versionen på sidan 11 under följande länk: SOFA – IN BRIEF : <http://www.fao.org/publications/sofa/en/>

Olika former av landsbygdsmigration har olika funktioner i den strukturella ekonomiska omvandlingen. I synnerhet ger migrationens längd i tid olika konsekvenser när det gäller inverkan på ursprungsplatsen och destinationen. Cirkulär migration innebär upprepade förflyttningar mellan ett ursprungsområde och ett eller flera destinationsområden. I landsbygdsområden är det även vanligt med säsongsmigration, dvs. en tidsmässigt kortare migration under en viss säsong som är kopplad till cykler inom jordbruksproduktionen. Migration mellan landsbygdsområden är fortfarande en viktig företeelse i länder som befinner sig i tidiga utvecklingskeenden. Befolkningsutvecklingen på landsbygden i dessa länder – i synnerhet det växande antalet ungdomar på landsbygden – kommer att fortsätta att vara en starkt pådrivande faktor för landsbygdsmigrationen och föra med sig betydande utmaningar.

Inte all landsbygdsmigration är kopplad till strukturella omvandlingsprocesser. Många av migranterna är flyktingar eller internflyktingar. Under de senaste tio åren har världen upplevt en markant ökning av antalet kriser som beror på väpnade konflikter eller plötsliga klimathändelser, vilket orsakat en ökning av antalet flyktingar och internflyktingar. 2016 fanns det 66 miljoner fördrivna människor i världen som en följd av förföljelse, konflikter, utbrett våld och kränkningar av de mänskliga rättigheterna. 40 miljoner av dessa var internflyktingar och resten flyktingar och asylsökande. Omkring nio av tio flyktingar tas emot av utvecklingsländer, men följderna drabbar ofta landsbygdsbefolkningen hårdast. Sett till hela världen befinner sig minst en tredjedel av flyktingarna i landsbygdsområden, och andelen är högre än 80 procent i Afrika söder om Sahara.

INHEMSK MIGRATION KÄNNETECKNAS AV MÄNNISKORS FÖRFLYTTNINGAR FRÅN OCH TILL LANDSBYGDSOMRÅDEN, MEN DEN HAR ÄVEN KOPPLINGAR TILL INTERNATIONELL MIGRATION

[/DIAGRAM BORTTAGET] **FIGURE 12**
SHARE OF POPULATION THAT MIGRATED OR REMAINED BASED IN CHILDHOOD RESIDECEN AND CURRENT LOCATION – AGGREGATE FOR 31 COUNTRIES

- se diagrammet i engelska versionen på sidan 12 under följande länk: SOFA – IN BRIEF : <http://www.fao.org/publications/sofa/en/>

Som helhet är den inhemska migrationen en betydligt mer omfattande företeelse än den internationella migrationen, och den uppvisar olika mönster i olika länder. Även om det är svårt att göra allomfattande uppskattningar som gäller för hela världen, på grund av såväl

bristen på uppgifter som varierande definitioner av inhemsk migration, säger en uppskattning att antalet människor som är inhemska migranter (dvs. som bor i ett annat område än på sin födelseort) under 2005 var fyra gånger högre än antalet människor som är internationella migranter.

I de länder som utvärderats inom ramen för programmet *Demographic and Health Surveys* som bland annat finansieras av Förenta staternas byrå för internationell utveckling (USAID) har mer än hälften av befolkningen som har sitt ursprung i landsbygdsområden minst en gång migrerat inom landet. Migrationsflödena från landsbygd till stad är större än från stad till landsbygd, vilket skulle tyda på att ett nettomigrationsflöde från landsbygd till stad är det normala. En större andel människor migrerar dock mellan landsbygdsområden än från landsbygdsområden till stadsområden.

Den inhemska migrationen är många gånger kopplad till den internationella migrationen, ofta i en process som sker stegvis. En migrant kan till exempel först flytta inom ett land för att senare migrera internationellt, och vice versa. Data visar att människor som redan migrerat inom ett land är mer benägna att migrera internationellt. Det är till och med så inom alla landsinkomstgrupper att andelen människor som planerar att migrera internationellt är högre bland de som under de senaste fem åren har flyttat inom ett land än bland de som inte har flyttat.

[/DIAGRAM BORTTAGET] **FIGURE 9**

SHARE OF PEOPLE PLANNING TO MIGRATE INTERNATIONALL IN THE FOLLOWING 12 MONTHS BY COUNTRY INCOME GROUP AND BY INTERNAL MIGRANTS/NON-MIGRANTS 2013

- se diagrammet i engelska versionen på sidan 13 under följande länk: SOFA – IN BRIEF : <http://www.fao.org/publications/sofa/en/>

UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER MED MIGRATIONEN BEROR PÅ LÄNDERNAS SAMMANHANG OCH UTVECKLINGSVÄGAR

I den här rapporten används en bred kategorisering av länder i fråga om landsbygdsmigration, och denna återspeglar olika utmaningar för och drivkrafter bakom migrationen. Även om vissa länder kan uppvisa egenskaper som gäller två eller flera kategorier identifieras följande fem breda profiler:

1. Bräckliga och konfliktdrabbade stater.
2. Länder med en utmaning vad gäller sysselsättning för ungdomar från landsbygden och där tillståndet är bräckligt.
3. Länder med dynamik inom utvecklingen som gör att de kan skapa

sysselsättning för ungdomar.

4. Länder i omvandling med en dynamik inom ekonomin, framskriden urbanisering och en demografisk transition.
5. Destinationsländer med höga utvecklingsnivåer med stor dragningskraft.

[/DIAGRAM BORTTAGET] **FIGURE 3**

A TYPOLOGY OF COUNTRY PROFILES BASED ON DRIVES OF RURAL MIGRATION AS A FUNCTION OF DEVELOPMENT, GOVERNANCE AND RURAL DEMOGRAPHICS

- se diagrammet i engelska versionen på sidan 14 under följande länk: **SOFA – IN BRIEF** : <http://www.fao.org/publications/sofa/en/>

I denna rapport beskrivs varje kategoris unika utmaningar och möjligheter och hur olika policyområden behöver prioriteras. Vid bräckliga tillstånd som exempelvis långvariga konflikter och utdragna kriser kan människor tvingas flytta av säkerhets- och trygghetsskäl, vilket skapar enorma utmaningar för ursprungs- och destinationsområden. Länder med en utmaning vad gäller sysselsättning för ungdomar från landsbygden har stora och/eller växande grupper med ungdomar från landsbygden men saknar en dynamik inom utvecklingen som kan absorbera fler nytillkomna arbetstagare. Detta är typiskt i Afrika söder om Sahara och södra Asien där urbaniseringen inte har åtföljts av en motsvarande tillväxt inom tillverkningsindustrin eller moderna tjänstesektorer och där människor som lämnar lågproduktiva jordbruk mestadels går över till att arbeta inom lågproduktiva informella tjänster, vanligtvis i storstadsområden. Denna utmaning blir mer akut av förutsägelsen att gruppen ungdomar på landsbygden i Afrika söder om Sahara kommer att växa kraftigt under de kommande decennierna.

Länder som står inför liknande utmaningar med stora antal ungdomar på landsbygden men där det finns en dynamik inom utvecklingen kan skapa sysselsättning och utnyttja den demografiska profilen till sin fördel.

Länder i omvandling har tagit stora steg mot att bli destinationsländer med stor dragningskraft, dvs. intressanta mål för den internationella migrationen.

För länder i den sista kategorin – destinationsländer med stor dragningskraft – har den främsta frågan inom policy allt mer kommit att handla om det växande antalet internationella migranter. En märkbar lösning bland beslutsfattare är att främja utvecklingen i ursprungsländerna för att på så sätt stävja migrationsflödena. Även om denna utveckling är önskvärd i sig är det viktigt att påpeka att det inte finns några fakta som stödjer uppfattningen att utveckling inom länder med nödvändighet leder till minskande flöden av utvandring på kort och medellång sikt. I själva verket kan det motsatta faktiskt vara fallet. Fakta tyder på att utveckling och inkomstökningar i låginkomstländer och lägre medelinkomstländer till en början leder till en ökad utvandring och att det först är när länderna blir

högre medelinkomstländer som utvandringen tenderar att minska. Den här processen tar normalt flera decennier. Utveckling bör därför betraktas som något som är önskvärt i sig och inte enbart som ett sätt att bromsa utvandringen.

ATT FÖRSTÅ DRIVKRAFTERNA BAKOM MIGRATIONEN ÄR AVGÖRANDE FÖR UTVECKLINGEN AV STRATEGIER SOM LEDER TILL FÖRBÄTTRADE UTKOMSTMÖJLIGHETER OCH INKLUDERANDE EKONOMISK OMVANDLING

Ojämliga möjligheter driver på migration. Den huvudsakliga drivkraften bakom landsbygdsmigrationen är skillnader vad gäller arbetstillfällen och tillgång till samhällsservice. En av drivkrafterna bakom migrationen från landsbygd till stad är produktivitetsskillnader och åtföljande inkomstklyftor mellan jordbruket och andra sektorer inom ekonomin, exempelvis tillverkningsindustrin och tjänstesektorn. I allmänhet är det produktivitetsskillnader och skillnader i löner och sysselsättningsmöjligheter mellan landsbygds- och stadsområden och mellan olika landsbygdsområden som fungerar som drivkraft för migrationen från landsbygd till stad respektive migrationen inom landsbygden. I landsbygdsområden i utvecklingsländer utgör också bristen på samhällsservice och infrastruktur ofta en anledning att flytta.

Klimatskillnader kan påverka migrationsflöden på landsbygden genom att de bland annat påverkar produktiviteten inom jordbruket. Demografiska faktorer är också en viktig drivkraft för migration, i synnerhet eftersom de samspelar med andra drivkrafter, som till exempel begränsade naturresurser. Såvida inte lämpliga och tillräckliga arbetstillfällen skapas i eller i närheten av landsbygdsområdena i länder med många ungdomar på landsbygden kommer bristen på sådana arbetstillfällen och på jordbruksmark sannolikt att locka ett mycket stort antal av dessa ungdomar att söka sig nya möjligheter i städer och utomlands. Prognoser visar att bristen på mark kommer att öka i Afrika söder om Sahara och i regionerna Mellanöstern och Nordafrika, medan det i södra Asien, där ökningen enligt prognoserna blir mindre, redan är extrem brist på mark.

En förståelse av de begränsningsfaktorer som påverkar migrationen är avgörande för att fastställa möjliga insatser. Olika faktorer kan begränsa landsbygdsmigrationen. Kostnaderna kan göra det till ett ogenomförbart alternativ för många, i synnerhet för långväga destinationer. Kostnaderna kan vara såväl ekonomiska som psykologiska, sociala och kulturella. Migration kan likväl vara användbart som en riskhanteringsstrategi för hushåll på landsbygden, eftersom den minskar deras beroende av osäkra inkomster från jordbruket och diversifierar deras utkomstkällor. Sociala nätverk bestående av migranter i destinationsområden kan bidra till att underlätta denna landsbygdsmigration. De kan vara ett sätt för

migranterna att sänka de sociala och kulturella kostnaderna och ge dem nödvändig information. Detta kan även ske genom formella och informella förmedlingsbyråer som hjälper migranter att hitta arbete och lotsar dem genom byråkratin.

Rättsliga ramar och offentlig politik kan uppmuntra till eller avskräcka från migration via många olika kanaler.

Ur en juridisk synvinkel är svaga markrättigheter en faktor som kan avskräcka potentiella migranter från att lämna landsbygdsområden. På liknande sätt kan arbetsrätten, till exempel genom fastställande av en minimilön, och anti-diskrimineringslagstiftning inverka på migrationen och val av destination. Vad gäller policyer berörs jordbruket främst genom de som syftar till att öka mekaniseringen som ett sätt att höja jordbruksproduktiviteten, vilket ofta frigör arbetskraft som kan gå över till andra sektorer. För att kompensera för detta kan ett främjande av territoriell utveckling i jordbruksområden som syftar till att utvidga livsmedelssystemen och skapa sysselsättning utanför jordbruket i landsbygdsområden minska migrationen från landsbygden genom att erbjuda människor möjligheter att få ökade inkomster och diversifiera sina utkomstmöjligheter nära hemmet. Men dessa policyer kan även bidra till en ökad migration genom att inkomsterna på landsbygden ökar vilket kan undanröja de ekonomiska hindren för många presumtiva migranter.

I detta sammanhang påverkar social- och sysselsättningspolitiken migrationen, men påverkan kan se olika ut beroende på plats och omständigheter. Det sociala skyddet kan verka avskräckande på migrationen om tillgången är beroende av fysisk närvaro på landsbygden. Om förmånstagarna å andra sidan begränsas av brist på medel för att täcka kostnaderna för migrationen kan kontanta överföringar utan åtföljande villkor vara ett sätt att övervinna denna svårighet och göra det möjligt för dem att migrera. Kreditvillkor kan också påverka migrationen för hushåll med begränsningar vad gäller ekonomi eller likviditet.

MIGRATION KAN PÅVERKA LANDSBYGDSOMRÅDEN PÅ MÅNGA OLIKA SÄTT

Migration i dess olika former påverkar både ursprungs- och destinationsområden. Landsbygdsmigrationen, i synnerhet utflyttningen, kan ha genomgripande effekter på landsbygdsutveckling, livsmedelstrygghet och nutrition och fattigdom. Migrationen påverkar på tre huvudsakliga sätt. För det första påverkar det faktum att en människa har flyttat både det hushåll som personen lämnar – genom att arbetskraft försvinner och att hushållets sammansättning förändras – och arbetsmarknaderna på landsbygden. För det andra kan migranternas remitteringar påverka konsumtionsmönster och utkomstmöjligheter i

ursprungssamhällena på landsbygden. För det tredje kan det även ske icke-monetära överföringar – vilka ofta kallas sociala remitteringar – som idéer, kompetens och nya sociala mönster som migranterna överför eller tar med sig tillbaka. Påverkan av utflyttningen från landsbygden kan visa sig på olika nivåer. Det finns en omedelbar påverkan på det hushåll som personen lämnar, men också spridningseffekter som påverkar både ursprungssamhällena på landsbygden och samhället i stort. Denna påverkan kan vara negativ eller positiv på hushåll och samhällen beroende på formen av migration, migranternas individuella särdrag och i vilket sammanhang migrationen sker.

[*DIAGRAM BORTTAGET*] **FIGURE 24**

SHARE IMPACT OF CHANNELS OF MIGRATION

- se diagrammet i engelska versionen på sidan 17 under följande länk: SOFA – IN BRIEF : <http://www.fao.org/publications/sofa/en/>

Migrationens påverkan på ursprungshushållen är betydande men blandad.

Att hantera den minskade arbetskraften inom en familj kan vara en utmaning för ett jordbrukshushåll om det inte går att ersätta den förlorade arbetskraften. Förlust av arbetskraft i en familj kan inverka menligt på jordbruksproduktionen och annan produktion i ett hushåll och locka hushåll sysselsatta inom jordbruk att sätta om produktionen till mindre arbetsintensiva grödor och aktiviteter. Samtidigt kan migranternas remitteringar hjälpa hushåll med begränsade ekonomiska resurser att investera i ny teknik. Remitteringarna utgör, genom att de diversifierar inkomsterna, en försäkring mot risker och kan uppmuntra hushållen att börja använda jordbruksproduktionstekniker med högre avkastning eller att starta näringsverksamheter utanför jordbruket. Det som i slutändan avgör i vilken omfattning ett hushåll påverkas av migration är nettoeffekten av förlusten av arbetskraft i familjen och den positiva inverkan av mottagna remitteringar. De faktiska nettoeffekterna har konstaterats variera beroende på plats och omständigheter.

Migration kan även leda till förändringar inom ett hushålls köns- och generationsmässiga arbetsfördelning. Männens utflyttning leder ofta till att kvinnorna får en större roll inom jordbruket i form av ökad arbetsbelastning men också i form av en potentiellt större beslutsmakt. Denna ”feminisering” av jordbruket är dock inte allmän och i många samhällen är utflyttningen av kvinnor mer utbredd än utflyttningen av män.

Den indirekta påverkan av landsbygdsmigrationen kan fortplanta sig bortom ursprungshushållen till lokalsamhället och samhället i stort.

Utflyttningsens positiva påverkan kan fortplanta sig till hela landsbygdssamhällen eftersom utflyttning driver upp lokala löner och remitteringar läggs på lokala varor och investeras i lokala ekonomiska verksamheter, vilket leder till högre inkomster och ökad sysselsättning. Dessa spridningseffekter kommer sannolikt att vara större än de direkta effekterna för ursprungshushållen. Migranterna kan även bidra till den mer generella utvecklingen i landsbygdssamhällen genom penningöverföringar och engagemang i lokala utvecklingsprojekt. Återvändande migranter bidrar även positivt i lokala samhällen.

Tvångsförflyttning av befolkningen på grund av utdragna kriser rubbar utkomstmöjligheterna på landsbygden och hotar livsmedelstrygghet och nutrition i både ursprungs- och destinationsområden.

Massfördrivning av människor och den åtföljande förlusten av tillgångar kan få allvarliga konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen, inbegripet landsbygdsutvecklingen, och då inte bara för det land eller den plats varifrån människor flyr utan även för de mottagande länderna, av vilka de flesta är utvecklingsländer, och platserna. I de flesta utdragna krissituationer återfinns majoriteten av befolkningen på landsbygden och är till stor del beroende av jordbruk, boskap, fiske och vattenbruk för sin utkomst. Utdragna kriser stör livsmedelssystemen och utkomstmöjligheterna på landsbygden i ursprungssamhällena. Följderna är märkbara i hela livsmedelskedjan, från produktion till marknadsföring. Det kan dock vara svårt att särskilja följderna av migrationen i sig från följderna av de kriser som ledde till att människorna flyttade.

[*DIAGRAM BORTTAGET*] **FIGURE 28**

SHARE OF RURAL HOUSEHOLDS RECEIVING INTERNATIONAL REMITTANCES, BY PARTICIPATION IN AGRICULTURE

- se diagrammet i engelska versionen på sidan 19 under följande länk: SOFA – IN BRIEF: <http://www.fao.org/publications/sofa/en/>

[*DIAGRAM BORTTAGET*] **FIGURE 18**

DISTRIBUTION OF REFUGEE POPULATION BY TYPE OF LOCALITY, GLOBALY, AND BY SELECTED REGIONS, 2016

- se diagrammet i engelska versionen på sidan 20 under följande länk: SOFA – IN BRIEF : <http://www.fao.org/publications/sofa/en/>

Dessa stora tillströmningar av flyktingar och internflyktingar kan leda till allvarliga utmaningar för mottagande länder och platser. De kan bland annat leda till påfrestningar på de lokala livsmedelsmarknaderna och begränsa grundläggande tjänster. Trots det finns det belegg för att det kan vara fördelaktigt för båda parter att integrera flyktingarna i de lokala ekonomierna. Väl hanterade inflöden av fördrivna personer kan ha positiva effekter på de lokala ekonomierna genom att de avhjälper arbetskraftsbrist, främjar kunskapsspridning och stimulerar efterfrågan på lokala varor och tjänster.

Invandrare i utvecklade destinationsländer spelar en avgörande roll genom sitt stöd till jordbruket och landsbygdsområden. I många utvecklade länder med en landsbygd som avfolkas kan invandrare bidra till utvecklingen av landsbygdsområdena genom att avhjälpa arbetskraftsbrist inom jordbruket. I till exempel Nordamerika och Europa utgör den utländska arbetskraften grundstommen i jordbruksproduktionen. Skyddet av migranternas arbetstagar rättigheter och arbetsvillkor är dock ofta dåligt. I många landsbygdsområden arbetar lantarbetarna ofta informellt, de tjänar mindre än lagstadgade löner och de utnyttjas. Att erbjuda anständiga arbetsvillkor för migrerande jordbruksarbetare kan säkerställa att migrationen blir fördelaktig för både migranterna och de mottagande länderna.

MIGRATION FÖR ALLA

Policyer måste syfta till att tillvarata fördelarna med landsbygdsmigrationen och samtidigt minska de negativa följderna

Utmaningen för beslutsfattare är att maximera fördelarna med landsbygdsmigrationen och samtidigt minimera de negativa effekterna. Migration ska i så hög grad som möjligt vara ett frivilligt beslut av migranten och grundat i ett verkligt och välgrundat val. Vad gäller landsbygdsmigration innefattar detta att skapa lockande utkomstmöjligheter på landsbygden. Dessutom måste hindren för landsbygdsmigrationen undanröjas, reguljär migration underlättas för de som beslutar sig för att flytta och humankapitalet på landsbygden utvecklas genom yrkesutbildning och kompetensutveckling som gör det möjligt för framtida migranter att utnyttja möjligheterna. Detta innefattar dessutom att förebygga kriser som leder till tvångsförflyttning av befolkningen och att begränsa de negativa konsekvenserna för migranterna och de mottagande lokalsamhällena.

Länder på olika utvecklingsnivåer står inför olika utmaningar när det gäller landsbygdsmigration

- } *Länder med dynamik inom utvecklingen* men med en stor mängd unga i landsbygdsområden kan behöva fokusera på att främja sysselsättningsmöjligheterna inom jordbrukets värdekedjor och samtidigt uppmuntra till en utveckling av regionala stadscentrum som skapar möjligheter för landsbygdsbefolkningen närmare de områden där de bor. Stöd till humankapitalutvecklingen i landsbygdsområden förbereder ungdomarna på landsbygden så att de kan dra nytta av nya möjligheter. Det är även viktigt att underlätta migrationen genom att tillhandahålla information om möjligheter på andra platser och ge stöd till framtida migranter.

- } *Länder med en utmaning vad gäller sysselsättning för ungdomar på landsbygden* och där tillståndet är bräckligt, som saknar den utveckling som krävs för att absorbera ny arbetskraft på landsbygden, måste främja utkomstmöjligheterna på landsbygden och erbjuda alternativ till ungdomar i landsbygdsområden och samtidigt främja produktionskapaciteten i områden med utflyttning. På väg ut ur en krissituation måste de stödja både återvändande och ursprungssamhällena.

- } *Bräckliga och konfliktdrabbade stater*, som ofta befinner sig i utdragna kriser, måste fokusera på att försöka tillgodose migranternas och de mottagande ländernas behov och samtidigt främja förebyggande åtgärder. Jordbruket måste prioriteras eftersom landsbygden tenderar att drabbas mest och många flyktingar återfinns på landsbygden.

- } *Länder i omvandling*, som befinner sig på en mellannivå vad gäller utveckling, är redan på väg att urbaniseras och har genomgått en demografisk transition på grund av lägre födelsetal. De lär vilja främja vissa av de policyer som föreslås ovan för att skapa sysselsättning. De kan dock behöva fokusera särskilt på att öka rörligheten på arbetsmarknaden genom att undanröja hinder för landsbygdsmigration och utveckla utbildningsväsendet och tjänster på landsbygden innan avfolkningen får fotfäste.

- } *Destinationsländer med stor dragningskraft* måste ta itu med utmaningarna med bristande integration av migranter och bristen på social sammanhållning, vilket kan begränsa invandrarnas möjlighet att lyckas och därmed också att bidra. Dessa länder måste skydda migranternas rättigheter och främja deras sociala och ekonomiska integration. Internationella samarbetsinstrument med ursprungsländerna, till exempel bilaterala avtal som främjar tillfällig migration eller säsongsmigration kan underlätta denna process.

Sammanhangen för länderna kommer att förändras över tid. Inget land är enbart ett mottagar-, transit- eller destinationsland, utan snarare två eller tre samtidigt. Precis som de europeiska länderna har blivit destinationsländer för migration efter att under lång tid varit migrationskällor kommer tillväxtekonomierna sannolikt att utvecklas till regionala nav och få ta emot fler invandrare i takt med att den egna utvecklingen blir större, särskilt med tanke på de snabbt växande befolkningarna i många utvecklingsländer, gränserna för de utvecklade ländernas absorptionskapacitet och betydelsen av den intraregionala migrationen. I takt med att inkomstskillnaderna mellan utvecklingsländerna ökar kommer de framgångsrika länderna att kunna locka till sig migranter från mindre utvecklade grannländer, och detta kommer att få konsekvenser för nationella och regionala utvecklingsstrategier.

ATT FÖRBÄTTRA MIGRATIONENS UTVECKLINGSPOTENTIAL

Det är viktigt att stärka migranternas bidrag till utvecklingen av de egna ursprungsområdena genom remitteringar och på andra sätt. Flera politikområden kan bidra, inbegripet genom att underlätta och sänka kostnaderna för remitteringar och genom att främja att remitteringarna investeras i landsbygdsområden, till exempel genom att tillhandahålla motsvarande medel. Att underlätta cirkulär och säsongsbetonad migration, både inhemsk och internationell, kan höja inkomsterna i landsbygdsområdena. De återvändande migranternas bidrag till landsbygdsområdena kan också förbättras genom att man skapar ett gynnsamt klimat för företag och investeringar och stöder migranternas integration på lokala arbetsmarknader. Slutligen är det viktigt att säkerställa samstämmighet mellan och samarbete om migrationsrelaterade policyer mellan olika sektorer, mellan olika aktörer och förvaltningsnivåer samt mellan länder. I detta avseende kan FN:s globala ramverk om migration och flyktingar spela en viktig roll.

Landsbygdsmigrationen kommer även fortsättningsvis att vara en väsentlig del av de ekonomiska och sociala utvecklingsprocesserna. Att utveckla tydliga och konsekventa policyer, både för migration och för landsbygdsutveckling mer generellt, är avgörande för en framgångsrik utvecklingsprocess som kan gynna migranter, deras ursprungsområden och deras destinationsområden.